מקורות פרשת חיי שרה ה'תשע"ז

באשערט: האם בן הזוג נועד לך מהשמים?

1. **סוטה ב:** מ' יום קודם יצירת הוולד, בת קול אומרת: בת פלוני לפלוני, בית פלוני לפלוני, שדה פלונית לפלוני.

מועד קטן יח,ב: מן התורה, מן הנביאים ומן הכתובים מה' אישה לאיש. מן התורה, דכתיב בפרשתנו: ויען לבן ובתואל ויאמרו: מה' יצא הדבר. מן הנביאים דכתיב [גבי שמשון והפלשתית]: ואביו ואמו לא ידעו כי מה' היא. מן הכתובים דכתיב: בית והון נחלת אבות ומה' אישה משכלת.

ר' צדוק מלובלין דברי חמודות ג: כל הקניינים של אדם שייכים לו **בתולדה ובשורשו,** כמו שאמרו בסוטה: מכריזין קודם יצירה בת פלוני לפלוני ושדה פלונית לפלוני... ועל כך אמרו 'שלושה חינות הן: חן אשה על בעלה וחן מקח על מיקחו'... ועל כן אין טעם **בחשק ורצון,** כי אדם חושק **השייך לו** ויש חן בעיניו יותר מדבר אחר המשובח ממנו.

מועד קטן שם: מותר לארס אישה בחול המועד [אף שאין מערבים שמחה בשמחה] **שמא יקדמנו אחר.**

אגרות קודש הרבי מליובאוויטש ב עמוד קצג: במענה על שאלתו שמצא מחלוקת בעניין הזיווגים: לפי דעת החוקרים יש בזה בחירה חופשית ולפי דעת המקובלים הוא **בגזירה אלוקית**... וכך משמע בכמה מקומות בכתבי חסידות, שעניין זה הוא **בגזירה אלוקית**... ואם כן, **מהי פעולת ההשתדלות בזה** [לאחר שהכול נקבע מלמעלה]?

2. **בראשית כד:** ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו... שים נא ידך תחת ירכי ואשביעך בה'... אשר לא תיקח אישה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בקרבו, כי אל ארצי ואל מולדתי תלך ולקחת אישה לבני ליצחק.

אברבנאל: למה ציוה שלא ייקח אישה מבנות הכנעני? אם שהיו עובדי עבודה זרה, גם בעבר הנהר היו כן [כמובא ביהושע כד: בעבר הנהר ישבו אבותיכם תרח אבי אברהם ואבי נחור ויעבדו אלוקים אחרים] – ומה הועיל בתקנתו?

כלי יקר כד,ג: טבע האבות שנמשך לבנים – זה דווקא באותן עבירות הבאות מפאת **החומר,** כמו אכילה, וזימה, וכילות, וקנאה וכל המידות הרעות הנתלים בחומר... אבל העבודה זרה – דבר התלוי **בשכלו** של אדם אינו מתפשט מאבות לבנים... על כן היה אברהם מרחיק הכנענים, שהיו שטופי זימה וכמה מיני עבירות הנתלים בחומר האדם ... אך לא הרחיק לבן ובתואל שלא היה בהם כי אם פחיתת העבודה זרה.

מדרש רבה לו: חם בן נח שימש מיטתו בתיבה [אף שהיה זה זמן של צער].

בראשית כא,כב: וירא חם אבי כנען את ערות אביו – רש"י: **כנען ראה** והגיד לאביו.

פסחים קיג: חמשה דברים ציוה כנען את בניו: אהבו זה את זה ואהבו את הגזל ואהבו את הזימה ושנאו את אדוניכם ואל תדברו אמת.

3. **רש"י כה,כ:** יצחק בן ארבעים שנה בקחתו את רבקה – כשבא אברהם מהר המוריה, נתבשר שנולדה רבקה ויצחק היה בן ל"ז שנה... ובו בפרק נולדה רבקה, המתין לה... ג שנים ונשאה.

פסיקתא זוטרתא בראשית כד: אם תאמר, קטנה בת שלוש שנים, היאך יצאה לשאוב? תשובה, בת שלוש שנים בדורות הראשונים, יותר גדולה מבת עשר בדורות הללו. וכן אמרו חז"ל: אברהם בן שלוש שנים הכיר את בוראו.

4. **מועד קטן שם:** האם אמר שמואל: 'שמא יקדמנו אחר'?! והרי אמר רב יהודה אמר שמואל: בכל יום יוצאת בת קול ואומרת בת פלוני לפלוני, שדה פלוני לפלוני? אלא: שמא יקדמנו אחר **ברחמים.**

בראשית רבה סח: ועיני לאה רכות... רכות מבכייה... שהיו אומרים... הגדולה לגדול והקטנה לקטן, והיתה בוכה: יהי רצון שלא אפול בגורלו של רשע. אמר רב הונא: קשה היא התפלה **שביטלה את הגזרה** ולא עוד אלא **שקדמה לאחותה**... ושם הגדולה לאה – גדולה במתנותיה: כהונה לעולם ומלכות לעולם... ושם הקטנה רחל – קטנה במתנותיה: יוסף [מלך] לשעה, שילה [משכן] לשעה.

ר"ן מו"ק שם: אף שנגזר על האדם מן השמים בת פלוני לפלוני, אם יוסיף איש אחר שאינו בת זוגה להתפלל, אפשר שישמע לו. אך **בסוף תתקיים הגזירה,** יגרשנה האיש שיתפלל או ימות במהרה וישאנה אותו שהוא בן זוגה.

סנהדרין קז,א: מאי דכתיב 'כי אני לצלע נכון ומכאובי לנגדי תמיד'? ראויה הייתה בת שבע בת אליעם לדוד משנת ימי בראשית, אלא שבאה אליו במכאוב [בזיווג שני].

אגרות קודש הרבי מליובאוויטש שם: המורם מכל השיטות הנ"ל, **דבכל הזיווגים יכול אחר לקדמו** ונפסקה הלכה **למעשה,** שמארסים נשים בחולו של מועד מטעם זה – **ובמילא יש מקום להשתדלות בזה.**